

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 15 grudnia.
roku 1834.

S O B O T A.

Pismo to wychodzi
codziennie przedpoł.

Przedpłata kwartalna
złp. 5.

N° 62.

wyjawszy niedzielę
i święta uroczyste.

KRAKÓW.

Taksa żywności na miesiąc grudnia r. b. jest następująca: bułka lub rozek, z pięknej mąki pszennej, za grosz i ma ważyć łótów 6 i pół. — za gr. 2 ł. 13. — za gr. 6 funt. i łót. 12 — za gr. 12 funt. 2 łót. 24 — za gr. 24 funt. 5 łót 17. — Chleb żytny z czystej mąki żytniej za gr. 6 funt. i łót. 24 za gr. 12 funt. 3 łót 16. — za gr. 24 funt. 7. — Chleb Prądnicki za zł. i powinien ważyć funt. 8. łót 24. za każdy zaś funt płaci się po gr. 3 i pół. — Mięsa wołowego z bydła spaśnego i funt gr. 7. — polędwicy wołowej gr. 10. — mięsa z drobniejszego bydła po gr. 4. — Cielęciny pięknej po gr. 8. — Skopowiny po gr. 5. — Wieprzowego mięsa schab zwanego po gr. 7 ze słoniną i skórą groszy 8 — słoniny świeżej czyli bilu po gr. 14 wędzonej wyprawnej po gr. 18. — Soli grubo tłuczonej kwarta po gr. 16. mialkiej po gr. 13. — Świec rurkowych łojowych funt gr. 26 ciągnionych gr. 25. — Mydła funt, gr. 22.

Anglia. Dziennik *Standard* donosi, że podług wszelkiego prawdo podobieństwa lord Robert Peel, a nie ks. Wellington zostanie prezesem rady ministrów, który połączy wszystkie stronnictwa nie wyjmując nawet Wigów konserwatystów. —

Wymiana papierów na złoto w banku narodowym jest tak wielka, iż się obawiać trzeba, że jeżeli niepewność stanu obecnego dłużej potrwa, czynności bankowe szwanku doznać muszą. Admirał Napier dobrze wyszedł na wojnie portugalskiej, otrzymał albowiem od rządu portugalskiego w nagrodę zapodjęte naczelnictwo floty 1600000 złp. którąto sumę ogłasza gazeta rządowa lizbońska.

Niemcy. Żelazny statek parowy *Wulkan* przeznaczony na jezioro Zürich w Szwajcaryi, już przyплыł z Manchester do brzegów Renu, i ma się zbliżyć tą rzeką do miejscy przeznaczenia swego, o ile głębokość wody dozwoli; poczem będzie rozebrany i na osi sprowadzony. — Xięstwo *Hessen-Kassel* pod rejencyą Jego Wysokości Następcy przybiera wcale inną i pomyślną wróżącą postać: Rejent zajmuje się reformami we wszystkich gałęziach rządu, mianowicie dochodami ażeby przynieść ulgę poddanym przez zmniejszenie podatków, etc.

Szwajcarya. Przygotowawcze obrady dotyczące się przyszłej organizacji rządu w kantonie związkowym *Bern* odbywają się ciągle z wszelką energją stronnictw na przemiany górą biorących i upadających, tak iż trudno przewidzieć ostateczne rozstrzygnięcie rzeczy spornej. —

Hollandya. Gazety tamtejsze do noszą że w pobliskości Luxemburga banda łotrów dopuszcza się gwałtów i mordów na mieszkańcach, którzy niedozwalając opieki uciekają w inne okolice. — Miasta Hamburg, Lubeka i Brema zaprowadzają linię telegraficzną aż do Kuxhafen dla spiesznego powzięcia wiadomości handlowych w każdej porze roku.

Włochy. Królowa rejentka hiszpańska wysłała margrabiego Los Llanos do książąt włoskich a mianowicie do Neapolu, w celu pozyskania u nich uznania teraźniejszego rządu pod jej naczelnictwem. Rzeczony margrabia znajduje się teraz w Rzymie, gdzie się zajmuje załatwieniem spraw duchowieństwa hiszpańskiego. *G. B. P.*

Charakter Chateaubrianda.

(dokończenie.)

— Raz cnotliwy Malherbes wuj jego w kawowym surducie, z wielkimi kieszeniami i guzami baf-towanemi złotem, z chustką na szyi posianą tabaką, z peruką najeżoną w czub wielki, zle zaczesaną i krzywo włożoną na głowę, z okularami na nosie, wchodzi do młodego wojownika *au quatriéme*, prawi o polityce, o złotych górach i radzi 25 letniemu siostrzeńcowi rzucić wrzący Wezuwusz stolicy i uciekać już przed wystrzonym nożem na staro-go prezydenta i młodego załotnika. Chateaubriand zadrżał, a Malherbes zażądał od porucznika, już teraz kapitana jeografii i elementów Euklidesa, aby wyszukał podróż z Ameryki północnej do A-

zyi. Chateaubriand który chciał pobiedz do towarzyszków, pokazać im swoje szlify i popieścić się z pudłem, reflektuje się nagle, ściska wuja i w łzach radości wykrzyka: podróż północno-zachodnia! podróż północno-zachodnia! Z tym pomysłem a raczej cieniem pomysłu o-puszcza Chateaubriand szemrzącą, zgrzytającą, wybladłą stolicę i pły-nie do Ameryki. W jedaym fra-czku i w nankinowych spodniach chce odbyć tę podróż jak prze-chadzkę *w Palais-Royal*; mozoli się szpera po mapie, szuka drogi: nie przerywaj mu! on jest w Ame-ryce która swobodnie spogląda na paniczą w koszuli podróżnej piel-grzymującego. Niewstrzymuj go on szuka czegoś więcej jak jęj, on szuka podróży północno-zachodniej! Nie pytaj go o Francją; on nic o niej nie wie; on wie tylko że mu wuj powiedział, iż lepsza północno-zachodnia podróż od po-bytu w Paryżu. Robi wycieczkę do bieguna północnego sam jeden, pieszo; własnym kosztem i dla własnej sławy. Żegluje po Hudsón, patrzy się na wodospad Niagara; nielekaj się by łoskot luczającej wody niezubożył jego pamięci: on się jeszcze niczego nie nauczył! Indy-anie mają go objaśnić o północno-zachodniej podróży! Czestują go gościnnie fajką, on pije miód z ni-ni i podziwia ich tańce. Czuje się bratem odwiecznych lasów, przy-patruje się śpiącemu krokodylowi poluje zające i lisy, zapomina o swęj podróży, i widzi się w okropnych dziwach pierwotnego stwórzzenia. — W tém przeczytanie podartego dzien-nika angielskiego o ucieczce do Va-

rennes budzi go z lubego snu, żegnają lasy, drzymające krokodyle, Atalę i Chaktas czułych Indian, wychowanych podług zasad pani Genlis i przybywa do Paryża. W krótkce stąd wyjechał do Belgii, by należyć *à la confédération irrisistible* zdrowej części narodu; lecz Chateaubriand ciągle był słaby, wystrzelił kilka razy przy oblężeniu miasta Thionville, gotował wysmienite zupy *à la Sauvage*, *à l'Atala*, *à la Hudson* dla swych towarzyszy, był też od nich kochany a w końcu ranny, nie od wystrzału lecz od palącej się belki. Udał się potem do Anglii, gdzie się zajął autorstwem. Gdy Bonaparte zmienił postać rzeczy, wrócił do Francji, i dla swych pism religijnych pojechał do Rzymu jako sekretarz poselstwa, gdzie podpisywał paszporty i pięczętował depesze. Chciał widzieć Szwajcaryę, został postem Kantonu z własnem poniżeniem; poszedł tam i wrócił w krótkce. Potem pielgrzymował do Palestyny a za powrotem ogłosił dzieło *Mieczennicy*, W niem zbiegają się wszystkie jego dawne fantazy, marzenia wśród dzikich, historia kościoła i kacerzy, historia starożytna i malownicze obrazy jego podróży Mitologija i Literatura starożytna, Biblija, *acta sanctorum*, Milton, Archeologja, dzicy i ludzkie serce, wszystko tu musiało haracz opłacić. — Mowy nie ożywia zapał, ale uczoność. — Określy są przepelnione wyroczniami greckimi, pogańskimi uroczystościami, mistyczną czcią Mitry, genealogją, wyjątkami z Biblii, psychologicznemi uwagami — Tu

wszystko wyrodziło się w potworny zbytek: i zapał który chwalono w jego dziełach, i bystrość rozumu, którą uwielbiano i lękano się jako prawdy: wszystko odbiło się w czczy dźwięk gładkich wystowien, pewien rodzaj perfumów tak lubionych przez Francuzów i płęć piękną. Gdy nam opowiada cierpienia kościoła, przelew krwi pierwszych chrześcijan i poświęcenie się bezprzykładne apostołów, zaspia nasze serce, podnosi umysł i napomina, aby ze czcią się korzyć przedtem, co tak drogo okupili przodkowie. Ta jest piękna strona niniejszego dzieła i jedna chwalebę pisarzowi. Inne jego pisma przez przyjaciół zagadto sławione, zalecają się więć płynną wymową niż gruntowną znajomością rzeczy. Za restauracy był Chateaubriand prezesem ministrów, potem ministrem stanu i mścił się za ranę od belki, Następnie był postem przy dworze pruskim: gdyby wóczas był umiał więć po francuzku jak *etre i avoir* byłby się troszczył o Chateaubrianda. Na kongresie w Weronie był bardzo wymowny. Za powrotem do Paryża został minis: spraw zagranicznych 1823 r. W owym czasie 3 poetów dziwnem zrzadzeniem było ministrami spraw zagranicznych: Chateaubriand, Martinez de la Rosa i Cannig. Jako par był wymowny, a poróżniwszy się z dworem, zmienił poezją w broszury i protestacye i odpokutował za nie w więzieniu, lecz uwolniony rozpoczął znowu piśmienną szuaneryę. Po zmianie lipcowej usunął się od wszytkiego.

Brougham najzawołanszy mówca angielski tegoczesny jest najpracowitszym człowiekiem w Anglii, często wychodzi z izby wyższej parlamentu o północy a zawsze wstaje o 4 godzinie z rana. Ursinów professor w Heidelbergu chcąc próżniaków i gadulów napomnieć aby mu nieprzerwały godzin poświęconych pracy, napisał na drzwiach swej biblioteki: *Przyjacielu ktokolwiek jesteś, gdy tu wejdziesz bądź krotkim lub idź precz.* Uczony Skalgier taki napis umieścił na drzwiach swego mieszkania, *mój czas, jest moja rolą.* — Szekspir mawiał zwykle: *uważaj czas jako nadto drogi i nie trwoż go na czem gadulstwie.* — Przyjaciele są prawdziwemi złodziejami czasu, mawiał Lord Balen. — Jeden mecenas odprawiał natrętnych od których nie mógł się spodziewać dostatecznych dowodów temi słowy: *Moi łaskawi przyjaciele czas stracony niewychodzi do taxy.*

W roku 1834 w Pampelonie wyznaczono 30000 piastrow na głowę zdrajcy Miny, który się teraz stawił i żąda owej summy na prowadzenie wojny.

W bliskości Odessy odkryto w grobie starożytnym ważne kosztowności między innemi złotą koronę ważącą $\frac{1}{3}$ funta.

Szarada.

Pierwsze zwrócone znaczy ipustelnika,
Drugie ujrysz w liter rzedzie,
Nie dla jednego, wszystko biesiadnika.
Nie długo potrzebne będzie

(Znaczenie przeszłej Szarady jest *Okolica.*)

Dnia 19 b. m. jp. Kossowski znany zaszczytnie z swego talentu da Koncert instrumentalny i wokalny. Blizsze szczegóły afiszem ogłoszone będą.

W domu pod Nrem 492 przy ulicy Sgo Jana naprzeciwko oberży Knotza na drugim piętrze są meble do sprzedania jako to: kanapa orzechowa z krzesłami karłami i inne roboty stolarskie. Zyczący sobie takowe nabyć, zechce się zgłosić do tejsze kamienicy.

Kto by chciał ustąpić Dziennika ekonomicznego zamojskiego nr. 10, z października 1803 roku, niech się zgłosi do księgarni Czecha.

Koczobryk z parą koni może być czasem do wynajęcia. Wiadomość o tém u p. Chlasko przy ulicy szczepańskiej.

W restauracyi pod *ZŁOTĄ TRĄBKĄ* jutro na śniadanie: Węgierski galaschus z knedlikami — Kotlety po francuzku. — Wołowa z pióre z kartosłami. — Strudél śmietankowy. — Flaki. — Potrawka z kaczek na sposób tyrolski. — Połudwica spikowana z rożna.

Teatr Narodowy. Jutro przedstawioną będzie wielka czarodziej-ska opera pod napisem: *Młyn diabelski na górze Wiedeńskiej.* Nowo przybyła aktorka p. Müller pierwszy raz wystąpi na scenę w roli *Aneczki.*